

บทที่ ๕

สรุปผลการวิจัย การอภิปรายและซ้อมเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการเยี่ยมบ้านของนักศึกษาพยาบาล ที่มีต่อการรับรู้ของมารดาเกี่ยวกับโรคติดเชื้อเฉียบพลันระบบหายใจในเด็กกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาได้แก่married ที่มีบุตรอายุแรกเกิด - 5 ปี และเลี้ยงบุตรตัวயุติเองและมีภูมิลำเนาอยู่ในอำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็นกลุ่มทดลองจำนวน 60 คน และกลุ่มควบคุม จำนวน 60 คน กลุ่มทดลองคือกลุ่มที่ได้รับการเยี่ยมบ้านจากนักศึกษาพยาบาล และอาศัยอยู่ในเขตตำบลลันพะเนตร ออำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ กลุ่มควบคุม คือ กลุ่มที่ไม่ได้รับการเยี่ยมบ้านจากนักศึกษาพยาบาล และอาศัยอยู่ในเขตตำบลลันทรายน้อย ออำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการให้กลุ่มตัวอย่าง ตอบแบบล้มภายนอกผู้วิจัยสร้างขึ้นเองมีการเก็บข้อมูล 2 ครั้ง คือ ก่อนการเยี่ยมบ้านและหลังการเยี่ยมบ้าน 2 สัปดาห์ โดยใช้แบบสอบถามชุดเดียวกัน จำนวนน้ำข้อมูลมาวิเคราะห์ในเรื่องของคุณลักษณะต้านประชารตัวยค่าสถิติร้อยละและค่าเฉลี่ย การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยกับการรับรู้ของมารดาเกี่ยวกับโรคติดเชื้อเฉียบพลัน ระบบหายใจในเด็กของกลุ่มที่ได้รับการเยี่ยมบ้านจากนักศึกษาพยาบาล และไม่ได้รับการเยี่ยมบ้านจากนักศึกษาพยาบาล ใช้ Paired T - test การหาความสัมพันธ์ของอายุ ระดับการศึกษา อารมณ์ รายได้ของครอบครัว จำนวนบุตรและลักษณะ โครงสร้างของครอบครัว กับการรับรู้ของมารดาเกี่ยวกับโรคติดเชื้อเฉียบพลันระบบหายใจในเด็กใช้ Chi-square Test และ Pearson product moment correlation ตัวแปรความเชื่อมั่นในระดับร้อยละ 95

1. ข้อมูลที่นำไปของกลุ่มตัวอย่าง

มารดาในกลุ่มทดลอง และ กลุ่มควบคุมส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 25 - 34 ปี สถานภาพสมรสคู่ มีบุตรจำนวน 1 คน และมีลักษณะ โครงสร้างของครอบครัวเป็นครอบครัวเดียว

ต้านทานอาชีพของบินามารดาและรายได้ของครอบครัวของเด็ก พบว่า บินาของเด็กในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง สำหรับมารดาของเด็ก พบว่า ในกลุ่มทดลองส่วนใหญ่มีอาชีพแม่บ้าน ส่วนมารดาของกลุ่มควบคุมมีอาชีพรับจ้างและค้าขาย สำหรับรายได้ของครอบครัวต่อเดือน พบว่าทั้งสองกลุ่มส่วนใหญ่มีรายได้โดยเฉลี่ย 6,361 บาท

2. ข้อมูลที่ว่าไปของเด็กอายุแรกเกิด - 5 ปี

เด็กกลุ่มทดลองส่วนใหญ่มีอายุต่ำกว่า 1 ปี น้ำหนักแรกคลอด 3,001 – 4,000 กรัม สำหรับเด็กกลุ่มควบคุมส่วนใหญ่มีอายุ 1.1 – 3 ปี น้ำหนักแรกคลอด 2,501 – 3,000 กรัม เด็กในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง และคลอดที่โรงพยาบาลอนามัยแม่และเด็ก

ด้านภาวะโภชนาการ พบว่า เด็กในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ส่วนใหญ่มีภาวะโภชนาการปกติ ไม่มีประวัติการเจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรังและได้รับวัคซีน บีชีจี ครบอัตรา บี คอตีบ ไอกอร์น บาดทะยัก โนโลจิโอ และหัด ครบตามเกณฑ์อายุที่ควรได้รับ สำหรับประวัติการป่วยด้วยโรคไข้หวัด พนักงานว่าเด็กในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมส่วนใหญ่เคยป่วยเป็นไข้หวัด โดยพบร้อยละ 43.3 ในเด็กกลุ่มทดลองและร้อยละ 88.5 ในกลุ่มควบคุม และทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไปรับการรักษาที่สถานีอนามัยประจำตำบลมากที่สุดรองลงมาคือคลินิก

3. การวิเคราะห์ค่าแนะนำการรับรู้ของมาตรการเกี่ยวกับโรคติดเชื้อเฉียบพลันระบบหายใจในเด็ก

3.1 รายในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่า

กลุ่มทดลอง หลังการทดลองมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

กลุ่มควบคุม คะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการทดลอง ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ

3.2 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่า

ก่อนการทดลอง คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ

หลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง อายุ รายได้ ระดับการศึกษาจำนวนการมีบุตร อาชีพ ของมาตรการ และลักษณะโครงสร้างของครอบครัวกับการรับรู้ของมาตรการเกี่ยวกับโรคติดเชื้อเฉียบพลันระบบหายใจในเด็กของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง พบว่า

อายุ อายุเป็นของมารดาและลักษณะโครงสร้างของครอบครัวมีความสัมพันธ์กับการรับรู้ของมารดาเกี่ยวกับโรคติดเชื้อเอชพีวีในเด็กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P<0.05$) ยกเว้นรายได้ของครอบครัว ระดับการศึกษาและจำนวนการมีบุตรซึ่งพบว่าไม่มีความสัมพันธ์กับทางสถิติกับการรับรู้ของมารดาเกี่ยวกับโรคติดเชื้อเอชพีวีในเด็ก

5.2 การอภิปรายผลการวิจัย

สมมติฐานข้อที่ 1 ภายนอกการเยี่ยมบ้าน มารดาที่ได้รับการเยี่ยมบ้านจากนักศึกษาพยาบาลและไม่ได้รับการเยี่ยมบ้านจากนักศึกษาพยาบาล จะมีคะแนนเฉลี่ยการรับรู้เกี่ยวกับโรคติดเชื้อเอชพีวีในเด็กสูงกว่าก่อนการเยี่ยมบ้าน ผลการศึกษา พบว่า

ในกลุ่มทดลอง มีคะแนนเฉลี่ยการรับรู้เกี่ยวกับ อาการ ความรุนแรง การป้องกันและควบคุมโรค ใช้หัวตัด และปอดบวนหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานและอาจกล่าวได้ว่า เป็นผลมาจากการเยี่ยมบ้านของนักศึกษาพยาบาล โดยที่โรค ใช้หัวตัดเป็นโรคที่พบบ่อยในเด็ก และมารดาส่วนใหญ่จะรับรู้ว่าเป็นโรคที่ไม่เป็นอันตรายร้ายแรงหรือก่อให้เกิดความรุนแรง การเยี่ยมบ้านของนักศึกษาพยาบาลจึงเป็นการให้ความรู้แก่มารดาโดยตรงในเรื่องของ อาการ ความรุนแรง การป้องกันและควบคุมโรค ใช้หัวตัดและปอดบวน ตลอดจนความรุนแรงของโรคที่มีโอกาสสูญเสียจนทำอันตรายถึงแก่ชีวิตได้ โดยในการสอนและให้คำแนะนำ นักศึกษาพยาบาลจะใช้ภาพพลิกประกอบคำอธิบาย หลังจากนั้นจะแจกแผ่นพับให้มารดาไว้อ่านทบทวน จึงเป็นผลให้การรับรู้ของมารดาในเรื่องเกี่ยวกับโรคติดเชื้อเอชพีวีในเด็กเพิ่มมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอแนะของ Miller (1985) ที่ว่าวิธีการสอนสุขศึกษาที่จะช่วยให้ผู้ป่วยมีความรู้และมีการปฏิบัติตัวได้อย่างถูกต้อง จำเป็นต้องมีการให้ข้อมูลที่ชัดเจนและเฉพาะเจาะจง มีการย้ำสิ่งที่สอนไปแล้วและให้เอกสารที่มีรูปภาพอ่านง่าย นำสันใจและมีเนื้อหาที่จำเป็น นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาของ อุมาพร บุญญ์โสพารณ และอุษณีย์ ตัตตรีบูรณ์ (2533) ที่ได้ศึกษาผลการเยี่ยมบ้านของนักศึกษาพยาบาลต่อภาวะโภชนาการ การไปรับบริการสั่งการ เสริมภูมิคุ้มกันโรคและการวางแผนครอบครัวของมารดาในเขตเทศบาลเมืองหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ผลการศึกษาพบว่าในกลุ่มทดลอง ค่าคะแนนเฉลี่ยความรู้ด้านส่งเสริมภาวะโภชนาการ การสั่งการ เสริมภูมิคุ้มกันโรคและการวางแผนครอบครัวหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และการศึกษาของ อติตัย ภูมิวิเศษ (2538) ที่ศึกษาผลการเยี่ยมบ้านต่อการคุ้มครองของผู้ป่วยนานา ผลการศึกษาพบว่า คะแนนความรู้ในการดูแลตนเองในผู้ป่วยโรคเบาหวานหลังการเยี่ยมบ้านสูงกว่าก่อนการเยี่ยมบ้าน และหลังการเยี่ยมบ้านกลุ่มที่ศึกษามีการปฏิบัติตัวอยู่ในระดับดีมาก

สมมติฐานข้อที่ 2 ภายนอกการเยี่ยมบ้าน คะແນນເฉົ່າກາຣຮັບຮູ້ອ່າມາຣດາເກື່ວກັນ ໂຣຄຕິດເຊື້ອເຈື້ຍພລັນ ຮະບນຫາຍໃຈໃນເດືອນມາຣດາທີ່ໄດ້ຮັບກາຣເຢື່ຍນຳນ້ານຈາກນັກສຶກພາຍາລຈະສູງ ກ່າວມາຣດາທີ່ໄມ້ໄດ້ຮັບກາຣເຢື່ຍນຳນ້ານຈາກນັກສຶກພາຍາລ ຜລກາຣສຶກຫາ ພນວ່າ

ກ່ອນກາຣທດລອງ ດະແນນເฉົ່າກາຣຮັບຮູ້ເກື່ວກັນ ອາກາຣ ຄວາມຮຸ່ນແຮງ ກາຣປ້ອງກັນແລະ ຄວບຄຸມໂຣຄໄຂ້ຫວັດ ແລະປອດນວນຂອງມາຣດາທີ່ໄດ້ຮັບກາຣເຢື່ຍນຳນ້ານ ແລະໄມ້ໄດ້ຮັບກາຣເຢື່ຍນຳນ້ານຈາກ ນັກສຶກພາຍາລໄມ້ແຕກຕ່າງກັນ ທັງນີ້ເນື່ອງຈາກໃນກາຣວິຈີຍຄັ້ງຜູ້ວິຈີຍໄດ້ກຳຫັດປະຈາກທີ່ສຶກຫາວ່າຈະ ຕ້ອງເປັນກຸ່ມທີ່ໄມ້ເຄຍໄດ້ຮັບກາຣເຢື່ຍນຳນ້ານຈາກນັກສຶກພາຍາລ ແລະໄມ້ໄດ້ຮັບກາຣສອນໃນເຮືອງໂຣຄໄຂ້ຫວັດແລະປອດນວນມາກ່ອນ ອັກທີ່ໄດ້ຮັບຄຸດສົມບັດໃນກາຣເລືອກກຸ່ມຕົວອ່າງເໜືອນກັນ ຈຶ່ງກຳໄໝກາຣຮັບຮູ້ໃນເຮືອງເກື່ວກັນໂຣຄຕິດເຊື້ອເຈື້ຍພລັນຮະບນຫາຍໃຈໃນເດືອນ ຂອງກຸ່ມຕົວອ່າງທັງ 2 ກຸ່ມ ໄມ້ແຕກຕ່າງກັນ

ຫລັງກາຣທດລອງ ດະແນນເზົ່າກາຣຮັບຮູ້ເກື່ວກັນ ອາກາຣ ຄວາມຮຸ່ນແຮງ ກາຣປ້ອງກັນແລະ ຄວບຄຸມໂຣຄໄຂ້ຫວັດແລະປອດນວນຂອງມາຣດາທີ່ໄດ້ຮັບກາຣເຢື່ຍນຳນ້ານຈາກນັກສຶກພາຍາລຈະສູງກ່າວມາຣດາ ທີ່ໄມ້ໄດ້ຮັບກາຣເຢື່ຍນຳນ້ານຈາກນັກສຶກພາຍາລອ່າງມີນຍລຳຄັດຖາງສົດຕິ ທີ່ເປັນໄປຕາມສົມມືຖຸານແລະ ສອດຄລື້ອງກັນກາຣສຶກຫາຂອງ ທັນສີ່ຍ ນຸ້ອລູ່າ (2527) ທີ່ໄດ້ສຶກຫາປະປະລິທິພາບຂອງກາຣເຢື່ຍນຳນ້ານຂອງ ນັກສຶກພາຍາລທີ່ມີຕ່ອກາຣຮັບກຸ່ມກັນໂຣຄຂອງເດືອກກາຣໃນເຂດເທັສນາລ ອຳເກົອເນື່ອງ ຈັ່ງຫວັດ ນຄຣາຊລື່ມາ ຜລກາຣສຶກຫາພວ່າ ມາຣດາທີ່ໄດ້ຮັບກາຣເຢື່ຍນຳນ້ານຈາກນັກສຶກພາຍາລຈະມີມະແນນຄວາມຮູ້ພື້ນຖານ ແລະຄວາມຕິດເຫັນເກື່ວກັນໂຣຄທີ່ສາມາດປັ້ງກັນໄດ້ຕ້ວຍວັດສິນເນື່ອໜັກກວ່າມາຣດາທີ່ໄມ້ໄດ້ຮັບກາຣເຢື່ຍນຳນ້ານ ນອກຈາກນັ້ນຍັງສອດຄລື້ອງກັນກາຣສຶກຫາຂອງ ພິມລ ພັນຮົວໄລ (2529) ທີ່ໄດ້ສຶກຫາປະປະລິທິພາບຂອງກາຣເຢື່ຍນຳນ້ານຂອງນັກສຶກພາຍາລໃນຜູ້ປ່ວຍຫລັງຜ່າຕັດນີ້ໃນໄຕແລະທ່ວໄຕ ຜລກາຣສຶກຫາພວ່າ ກ່ອນກາຣທດລອງຜູ້ປ່ວຍທັງສອງກຸ່ມມີຄວາມຮູ້ໄມ້ແຕກຕ່າງກັນ ແຕ່ກາຍຫລັງກາຣທດລອງພນວ່າ ຜູ້ປ່ວຍກຸ່ມທດລອງມີຄວາມຮູ້ສູງກ່າວ່າຜູ້ປ່ວຍກຸ່ມຄວບຄຸມ ອ່າງມີນຍລຳຄັດຖາງສົດຕິແລະກາຣສຶກຫາຂອງອຸສຸມພຣປິນທາກິນາລ (2532) ທີ່ພວ່າ ກາຍຫລັງກາຣສອນສຸຂສຶກຫານະເຮັງປາກມດລູກໃນສຕຣີໆນຸ່ອຕຣ ຈັ່ງຫວັດ ນຄຣາຊລື່ມາ ກຸ່ມທດລອງມີມະແນນເຊົ່າກາຣຮັບຮູ້ຕ່ອງຄວາມຮຸ່ນແຮງຂອງໂຣຄສູງກ່າວກຸ່ມເປົ້າຍເຖິງອ່າງມີນຍລຳຄັດຖາງສົດຕິ ອ່າງໄກ້ຕາມກາຣສຶກຫາຄັ້ງພນວ່າໄມ້ສອດຄລື້ອງກັນກາຣສຶກຫາຂອງ ອຸມາພຣນຸ້ມູນໄສພຣນ ແລະອຸ່ນເນີ່ຍ ຕັພຕຣີບູຣົລ (2533) ທີ່ພນວ່າ ກາຍຫລັງກາຣທດລອງມາຣດາກຸ່ມທີ່ໄດ້ຮັບກາຣເຢື່ຍນຳນ້ານຈາກນັກສຶກພາຍາລມີມະແນນຄວາມຮູ້ຄວາມເຊື້ອດັ່ງສັກພາບ ເກື່ວກັນກາຣສົ່ງເສຣິມກວະໄໂກຫນາກາຣ ກາຣສ້າງເສຣິມກຸ່ມກັນໂຣຄໃນກາຣ ແລະກາຣວາງແຜນຄຣອນຄວັວແຕກຕ່າງອ່າງໄມ້ມີນຍລຳຄັດຖາງສົດຕິກັບກຸ່ມມາຣດາທີ່ໄມ້ໄດ້ຮັບກາຣເຢື່ຍນຳນ້ານຈາກນັກສຶກພາຍາລ

สมมติฐานข้อที่ 3 ปัจจัยทางด้วยอายุ ระดับการศึกษา รายได้ของครอบครัว จำนวนการมีบุตร อาชีพและลักษณะโครงการสร้างของครอบครัว มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ของมาตรการเดียวกัน โรคติดเชื้อเฉียบพลันระบบหายใจในเด็ก ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ประกริต รัชวิตร์ (2536) ที่พบว่าอายุมีความสัมพันธ์กับการเลี้ยงดูบุตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิตินี้คือ มาตรการที่มีอายุมากจะมีการรับรู้และปฏิบัติตามสัมมติฐานบางส่วนคือ

อายุ พนวิ่มว่ามีความสัมพันธ์กับการรับรู้ของมาตรการเดียวกับโรคติดเชื้อเฉียบพลันระบบหายใจในเด็ก ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ประกริต รัชวิตร์ (2536) ที่พบว่าอายุมีความสัมพันธ์กับการเลี้ยงดูบุตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิตินี้คือ มาตรการที่มีอายุมากจะมีการรับรู้และปฏิบัติตามสัมมติฐานบางส่วนคือ

อาชีพ พนวิ่มว่ามีความสัมพันธ์กับการรับรู้ของมาตรการเดียวกับโรคติดเชื้อเฉียบพลันระบบหายใจในเด็ก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก มาตรการลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาครั้งนี้ส่วนใหญ่มีอาชีพแม่บ้าน จึงน่าจะมีผล ทำให้การรับรู้ของมาตรการในเรื่องสุขภาพอนามัยของบุตรต่ำกว่ามาตรการที่ทำงานนอกบ้าน ดังคำกล่าวของ อัตรแก้ว ประวานานวิน (2528) ที่ว่า ครอบครัวที่มาตราต้องทำงานนอกบ้านจะทำให้เกิดปัญหาการเลี้ยงบุตรและการดูแลสุขภาพบุตร ส่วนมาตรการที่ไม่ได้ทำงานนอกบ้านจะมีเวลาในการเลี้ยงดูบุตรให้มีสุขภาพดี และมีการเจริญเติบโตเป็นปกติ และยังสอดคล้องกับการศึกษาของ ทศนิย์ บุญสุญา (2527) ที่พบว่า อาชีพมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับการนำบุตรมาปรับภูมิคุ้มกันโรค นั้นคือ มาตรการที่ไม่ได้ทำงานนอกบ้านจะพาบุตรมาปรับภูมิคุ้มกันโรคมากกว่ามาตรการที่ทำงานนอกบ้าน

ลักษณะโครงการสร้างของครอบครัว พนวิ่มว่า มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ของมาตรการเดียวกับโรคติดเชื้อเฉียบพลันระบบหายใจในเด็ก ใน การศึกษาครั้งนี้พบว่า มาตรการลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีโครงการสร้างของครอบครัวแบบครอบครัวเดียว จึงน่าจะเป็นผลให้มาตรการรับรู้ในเรื่องของสุขภาพอนามัยและให้การดูแลบุตรได้โดยอิสระ ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ อัตรแก้ว ประวานานวิน (2528) ที่ว่าครอบครัวเดียวจะมีการเลี้ยงดูบุตรต่ำกว่าครอบครัวขยาย เพราะลังคมไทยโดยทั่วไปสามารถให้ความสำคัญในครอบครัว เช่น ปู่ย่า ตายาย หรือผู้อาวุโส ในครอบครัวจะเป็นผู้ที่อธิบดีต่อการเลี้ยงดูบุตรค่อนข้างมากทำให้ครอบครัวขยายไม่มีอิสระในการดูแลบุตรเท่าครอบครัวเดียว

ส่วนการศึกษาของมาตรการ จำนวนการมีบุตรและรายได้ของครอบครัว พนวิ่มว่า ไม่มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ของมาตรการเดียวกับโรคติดเชื้อเฉียบพลันระบบหายใจในเด็ก ที่เป็นเช่นนี้อาจจะเป็นเพราะมาตรการลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา (ร้อยละ 71.7) จึงทำให้มองไม่เห็นความแตกต่างที่ชัดเจน ในด้านจำนวนการมีบุตร พนวิ่ม ส่วนใหญ่มีบุตรจำนวน 1 คน (ร้อยละ 52.5) จะเห็นได้ว่าไม่ว่ามาตรการจะมีบุตรคนเดียวหรือหลายคน การรับรู้ในเรื่องโรค

ติดเชื้อเฉียบพลันระบบหายใจในเด็กมีเหมือนกัน สัมภាយนพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะให้ข้อมูลเกี่ยวกับรายได้โดยการประมาณค่าเท่านั้น ข้อมูลที่ได้จึงไม่ค่อยจะสอดคล้องกับความเป็นจริงเท่าที่ควร จึงอาจเป็นผลให้รายได้ของครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ของมาตรา อย่างไรก็ตามการศึกษาครั้งนี้พบว่าสอดคล้องกับการศึกษาของ บุษบง โกภิวิเชียร (2533) ที่พบว่า รายได้ของครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ต่อโอกาสเสี่ยงของโรคและการรับรู้ต่อความรุนแรงของโรค

5.3 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. จากผลการศึกษาครั้งนี้พบว่า การเยี่ยมบ้านของนักศึกษาพยาบาล โดยการสอนและให้คำแนะนำมารดาเป็นรายบุคคล มีการใช้สื่อประกอบในการสอนมีผลให้มารดาถือการรับรู้เกี่ยวกับอาการ ความรุนแรง การป้องกันและควบคุมโรค ใช้หัวดและปอดบวมเพิ่มมากขึ้น จึงน่าจะนำไปเป็นแนวทางในการสอนผู้ป่วยในรายอื่น ๆ อาทิ หลังคลอด ก่อนและหลังผ่าตัดเป็นต้น ซึ่งสามารถกระทำได้ทั้งในโรงพยาบาลและในชุมชนเพื่อให้ผู้ป่วย หรือครอบครัวมีความรู้และสามารถดูแลตนเองได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

2. สถานบริการสาธารณสุขที่มีนักศึกษาพยาบาลฝึกปฏิบัติงาน ควรมีการประสานงานกับนักศึกษาพยาบาลเพื่อให้การเยี่ยมบ้านเป็นไปอย่างต่อเนื่อง โดยการติดตามดูการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการป้องกันโรคและจำนวนการเจ็บป่วยด้วยโรค ใช้หัวดและปอดบวมด้วย ไม่ใช่เพียงแต่ให้ความรู้เท่านั้น

5.4 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ทำการอบรมเชิงปฏิบัติการ ให้มารดาในกลุ่มที่ได้รับการเยี่ยมบ้าน โดยการสอนในเรื่องการดูแลและการปฎิบัติเมื่อเด็กป่วยด้วยโรค ใช้หัวดและปอดบวม เพื่อจะประเมินได้ว่ามารดา มีความรู้และปฏิบัติได้ถูกต้อง

2. โดยที่โรค ใช้หัวดและปอดบวมเป็นโรคที่พบบ่อยในเด็กและเป็นโรคที่สามารถป้องกันได้ จึงควรอบรมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน เกี่ยวกับการเยี่ยมบ้านและการให้ความรู้ คำแนะนำ และข้อมูลช่วยสารแก่มาตราในเรื่องของโรค ใช้หัวด และปอดบวม โดยมีเจ้าหน้าที่สาธารณสุข เป็นที่ปรึกษาและติดตามนิเทศงานเป็นระยะ